

21 / 09 / 12 III

TREŚĆ „ZIEMI”^a

W ROKU 1922.

TOM VII.

100837

myje VII 1922

III

7 (1922)

Biblioteka Jagiellońska

1003281647

100837

III

7(1922)

TREŚĆ „ZIEMI“

W ROKU 1922.

Życiorysy, wspomnienia pośmiertne.

Rocznice. — Biografie naukowe.

<i>Janowskiego Aleksandra</i> jubileusz . . .	210	str.
<i>Niekrasz Jan</i>	185	
Piętnastolecie Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego	2	

Fizjografia ziem polskich. Przyroda.

<i>Hryniewiecki Br.</i> — O roślinności Śląska	46
<i>Jankowski E.</i> — Zadrzewienie Warszawy współczesnej	335
<i>Kobendza R.</i> — Z naszej przyrody (sosna płacząca na Kujawach)	111
<i>Kołodziejczyk January.</i> — Rys florystyczny okolic Warszawy	341
<i>Krukowski Stefan.</i> — Jaskinie jako źródła fosforu	263
<i>Kulwiec K.</i> — Jezioro Wigierskie . . .	82
„ Dniestr i jego dorzecze	190
<i>Pawłowski Stan. prof.</i> — Nasze wybrzeże	8
<i>Romer Eugenjusz.</i> — Stosunki między przyrodą a historją Śląska	34
<i>Rydzewski Bron.</i> — Rys geologiczno-morfologiczny Wilna	152
<i>Samsonowicz Jan.</i> — O budowie geologicznej okolic Warszawy.	323
<i>Simm K.</i> — Przyroda żywa okolic Bydgoszczy	234
<i>Stecki Konst.</i> — Roślinność obszaru Jaworzyny	297
<i>Sumiński St. M. dr.</i> — Fauna Warszawy	328
<i>Swederski W.</i> — Zabytki przyrody na Podolu	290

Monografie krajoznawcze. — Opisy miejscowości i zabytków. — Podróże.

<i>Fischer Włodz.</i> — Ruiny zamku w Pniowie	281
<i>Janowski Al.</i> — Wycieczki z Bydgoszczy	247
„ Nad dolną Wisłą	258

<i>Karasiewicz K.</i> — Z borów Tucholskich	90
<i>Kulwiec Kazimierz.</i> — Suwalszczyzna .	129
<i>Łabendziński Stan.</i> — Wartości muzealne okręgu nadnoteckiego	230
<i>Nowak Jan.</i> — Z wycieczki w Narolszczyznę	127
<i>Orłowicz Miecz. dr.</i> — Jaworzyna spiska	16
„ Zabytki artystyczne Górn. Śląska	75
„ Turystyka w Polsce w 1921 roku	94
<i>Przesmycki Piotr.</i> — Dzisiejsze wycieczki na południowym zboczu wyżyny Olkuskiej	216
<i>Raciborski Józef.</i> — Opatówek	118
<i>Ruszczyc Ferd.</i> — Wilno i sztuka . . .	166
<i>Sosnowski Kaz.</i> — Sprawa Jaworzyny Spińskiej	267
<i>Szychliński Fr.</i> — Wycieczka uniwersytetu Lwowskiego i Poznańskiego w Łysogóry.	301

Muzea. — Zbiory polskie.

<i>Antoniewicz Wł.</i> — Państwowe centralne muzeum archeologiczne w Warszawie	275
<i>G.</i> — Muzeum Narodowe w Warszawie .	351
<i>Janowski Al.</i> — Zjazd kustoszów muzealnych w Bydgoszczy	226
<i>Jakimowicz Rom.</i> — Znaczenie działu przedhistorycznego w muzeum prowincjonalnym	272
<i>Małkowski Stan.</i> — O ideach przewodnich polskiego muzeum ziemi	205
<i>Macieśa Aleks.</i> — Cele i zadania muzeów prowincjonalnych	241
Z puszczy Białowieskiej	314
<i>Treter Mieczysław.</i> — Zbiory państwowe w Gmachach Reprezentacyjnych w Warszawie.	346

Folklor.

	str.
<i>Falkowski Czesław</i> — Uniwersytet Wileński	173
<i>Fedorowski Michał</i> — Panowie i ich poddani na Rusi litewskiej	177
<i>Fischer Włodz.</i> — Pisanki na Huculszczyźnie	135
<i>Frankowski E.</i> — Fotografja w ludoznawstwie	100
<i>Klein Jan ks.</i> — Dzieje Bydgoszczy — szkic historyczny	236
<i>Łodziński Adam.</i> — Śląsk czy Opole?	64
<i>Łonarski K. dr.</i> — Dzieje Warszawy	322
<i>Łonarski K. dr.</i> — Dwa niedosze projekty pomników warszawskich.	355
<i>Łonarski K. dr.</i> — Młodzież szkolna w obronie Warszawy	357
<i>Kostrzewski Józef.</i> — Górny Śląsk w czasach przedhistorycznych	54
<i>Łachay F. ks.</i> — Jaworzyna a dyplomaci	312
<i>Mickiewicz W.</i> — Na emigracji	150
<i>Vowodowski W.</i> — Wilno na tle dziejów Litwy	156
<i>Semkowicz Wł. prof.</i> — Jaworzyna w świetle praw historycznych	306
<i>Topoliński Włodz.</i> — Rys historyczny Górnego Śląska	61

Różne.

<i>Chętnik Adam.</i> — Uwagi o pracy krajoznawczej na wsi	26
<i>Fabierkiewicz Wacław.</i> — Znaczenie gospodarcze polskiej części Górnego Śląska.	69
<i>Frankowski Eug.</i> — Wznowienie pracy ludoznawczej w Polsce	24
<i>Janowski Al.</i> — Wystawa ogrodnicza w Bagateli	283
<i>Jemielewski Tytus.</i> — Krajoznawstwo a organizacje wiejskie	138
Kurs krajoznawczy ziemi Sandomierskiej	315
<i>Sosnowski Kaz.</i> — Kilka słów w sprawie Pienin	279
<i>Umiasztowski Roman.</i> — Śląsk Górny, a wojna	71
<i>Zawadzki Wł.</i> — Gospodarcze stosunki Wileńszczyzny	163

str.

<i>Białynia Ewa.</i> — Warszawa w czasie powstania kościuszkowskiego 1794 r. (wt).	219
Biuletyn Zw. Akadem. Stow. Krajozn.	249
<i>Czaplewski Paweł ks.</i> — Senatorowie świeccy, podskarbiowie i starostowie Prus Królewskich 1454—1772 (wt)	286
<i>Hubicka Marta.</i> — Kielce. Szkic dziejowy w. XI—XVIII (wt)	286
<i>Janowski Aleksander.</i> — Nasza Ojczyzna (wt)	359
<i>Kostrzewski Józef prof. dr.</i> — Słownik prehistoryczny niemiecko-polski (W. A.)	144
<i>Mościcki Henryk.</i> — Wilno (Aljan)	187
<i>Muckermann Fr. ks.</i> — Wspomnienia z niewoli bolszewickiej (wt)	187
Najnowsza praca o Warszawie (T-t)	141
<i>Obst Jan.</i> — Litwa w świetle prawdy historycznej (wt)	186
<i>Oczykowski Romuald.</i> — Przechadzka po Łowiczu (Aljan)	285
"Orli Lot"	249
"Polska współczesna" kwartalnik	359
"Przewodnik ilustrowany po Włocławku" (wt).	360
<i>Romer Helena.</i> — Wilno (Aljan)	187
<i>Samsonowicz Jan.</i> — Dzieje geologiczne ziemi Sandomierskiej (R. D. F.)	145
<i>Stasiak Ludwik.</i> — Polska plastyka średniowieczna (W. A.)	145
<i>Sukertowa Emilja.</i> — Zamek w Ojcowie (wt)	218
Śląskiej sprawy bibliografja.	79
<i>Thullie Czesław dr.</i> — Jak wyglądały domy w dawnych miastach polskich (B. Janusz)	143
<i>Wojnicz Adam dr.</i> — Łuck na Wołyniu (Aljan)	286
<i>Wysecki Konst.</i> — Ostrożnie z ogniem	360
Zapiski Towarzystwa Naukowego w Toruniu (Aljan)	286

Kronika.

Z Etnologicznego Tow. Polskiego, 31, 116 i	148
Koło Warsz. Zw. Historyków Sztuki	147
Komunikat w sprawie wilanowskiej	253
Krajoznawcze Muzeum w Kielcach	147

	str.		str.
Nowe schronisko w Tatrach	319	Protokół Zjazdu Del. Oddz. Prowinc. P. T. K.	
Ochrona zabytków przedhistor. w Polsce	31	13 i 14 maja 1922 r.	219
Ochrona jaskiń ojcowskich	113	Rady Muzealne przy Min. W. R. i O. P.	146
Ochrona przyrody	318	Schronisko Wycieczkowe P. T. K. im. Ks.	
Otwarcie Muzeum Tatrzańskiego w Zako-		Stolarczyka w Zakopanem	254
panem.	255	Tow. opieki nad zabytkami przeszłości	188
Z Polskiego Tow. Krajoznawczego — 29,		Ważne rozporządzenia rządowe	319
114, 223, 250, 251, 252, 253, 287,		Z Wilna	254
304, 317, 318 i 360.	319	Wyprawa Naukowa polska na Polesie i Wo-	
Prehistoryczne Tow. Polskie	146	łyń w 1921 roku	32
		Zarząd Muzeum Tatrzańskiego.	254

SPIS ILUSTRACJI

zamieszczonych w „ZIEMI“ w r. 1922,
ułożony podług miejscowości (137 ilustracji).

A) KRAJOBRAZY I WIDOKI OGÓLNE MIAST.

	str.		str.
Biała woda. Dolina pod Młynarzem	267	Jaworzyna. Zbójnickie turnie w grzbiecie	
Bydgoszcz. Kościół farny	225	Tatr, okalającym Jaworzynę	271
„ Śpichrze nad Brdą	248	„ Tatry. „Ganek“ od wschodu	305
„ Most Fordoński.	248	„ Panorama obszaru Jaworzyny	307
Chocim. Ruiny zamku	189	„ Górna część dol. Białej wody	
Chelmno. Ratusz	262	i widok na Świstowy i Małą	
Długie jezioro	84	Wysoką w głębi	308
Dniestr. Młyny.	201	„ Widok od Żabich stawów Biał-	
Gniew. Zamek	257	czańskich na dol. Białki ku	
„ Dolna Wisła. Most pod Fordoniem	258	północy	309
„ Pożar zamku (Wiosna 1922)	259	„ Widok z Młynarza ku poł-	
Jaworzyna. Dolina Jaworowa.	17	udniowi na Garłuch, polski Grze-	
„ Tatry spiskie, otaczające do-		bień, Małą Wysoką i górną	
linę Jaworową	18	część doliny Białej wody. Przy	
„ Wieś Jaworzyna spiska z Ha-		śniegach staw Litworowy	311
wranie i Muraniem	20	Kamieniec. Ogólny widok	206
„ Jaworowe turnie	21	Koronowo. Most na Brdzie	247
„ Ganek na tle Gierlachu.	268	Ladawa. Dolina	207
„ Wschodni szczyt Żelaznych		Mała Łąka w zimie	96
Wrót.	269	Mysłowice. „Drei Kaiser Ecke“	33
„ Widok z przełęczy Baraniej ku		Niemen. Okolice Olity	138
Durnemu	270	„ Pod Bałwierzyszkami.	141
		Niedzica od strony Czorsztyna.	283

	str.		str.
Polpin. Tum	263	Jaworzyna. Tłustosz alpejski (Pinguicula alpina)	297
Polieniny. Trzy korony od południa	280	" Lilja złotogłów (Lilium Martagon)	298
" Faćmiech	280	" Jaskier alpejski (Ranunculus alpestris)	299
Polniów. Ogólny widok ruin zamku	282	" Goryczka tojesciowata (Gentiana asclepiadea)	300
" Ruiny od strony wschodniej	282	Kujawy. Sosna płacząca	112
Polświęcenie kamienia węgielnego pod schronisko oddz. Warszawskiego Tow. Ta-trzańskiego na Hali Gąsienicowej	81	Morskie wybrzeże. Brzeg klifowy ze sto-pniami między Chłapowem a Rozewiem	11
Podole. Wieś Czuhor, pow. Uszycki	289	" Brzeg klifowy i wał plażowy pod Kolibkami	11
" Krajobraz. Okolice boru m. Popówka	291	" Wystłane torfami dno doli-ny Płutnicy pod Puckiem	12
" Rzeka Boh pod Winnicą.	293	" Północna część zatoki Puckiej pod Wielką Wsią, płaskie brzegi zatoki wy-stłane są torfami	12
Suwałszczyzna. Lasek modrzewiowy w oko-licach Suwałk	131	" Płaski brzeg w pradolinie Redy pod Mechlinkami	13
" Brzegi Czarnej Hańczy	131	" Widok wąskiej plaży ma-łego morza pod Kuźnicą	13
" Z nad kanału Augustow-skiego	132	Ojców. Wejście do Koziarni	264
" Kanał Augustowski.	133	Ostromecko. Olbrzymie topole i białodrzewy	235
" Jezioro Wigry od wsi Bryz-giel	134	Śląsk Górny. Rośliny u kresów swych za-sięgów	50
" Jezioro Wigry	134	" Żubry w lasach Pszczyńskich	51
" Czarna Hańcza	134	" Typowa droga wysadzona brzoza-mi, z kapliczką	51
Śląsk G. Kolonja robotnicza „Giszowiec“, jedna z licznych kolonji, budowanych przez kopalnie i zakłady przemysłowe dla swoich pracowników.	69	C) ARCHEOLOGJA, BUDOWNICTWO, ZABYTKI HISTORYCZNE I SZTUKI.	
Świecie. Kościół farny podczas wylewu Wisły.	260	Bydgoszcz. Wnętrze kościoła farnego	228
" Ruiny zamku podczas powodzi	261	" Kościół Klarysek	230
Tanwi dolina między Bełzcem a Narolem	128	" Szczątki murów miejskich	231
" " Jar i wodospad	128	" Podwórko domu	233
Tucholskie bory. Typowa zagroda (wieś Legbąd)	90	" Widok z 1655.	237
" " Widok Brdy z mostu ko-lejowego przy Tucholi	91	" Wieża po kościele Karmelitów	238
" " Widok Brdy z Rudzkiego mostu.	92	" Teatr miejski	239
" " Jezioro przy Rudzkim młynie.	93	" Szkoła przemysłu artystycznego	240
Wilno. Widok z dzwonnicy katedralnej na katedrę i górę zamkową	149	" Biblioteka miejska	241
" Wilejka pod Wilnem	157	Marklowice Dolne. Pow. Rybnicki. Kościół	76
" Brzegi Wilji pod Wilnem	161	Moszczenica. Pow. Rybnicki. Kościół drewniany	78
Żwaniec. Ruiny zamku	214	" Kościół	78
B) PRZYRODA MARTWA I ŻYWA.		Niebończów. Pow. Raciborski. Kościół	77
Dniestr. Jar w Horodeńskim	197		
" Pod Ścianką	199		
" Bieg pod Jampolem	203		

	str.		str.
Opole. Płyta grobowa Jana, ks. na Opolu ostatniego z rodu Piastów Śląskich w kościele farnym	66	Gostwica Lasi Sądeccy po mszy	109
Projekt schroniska na Hali Gąsienicowej	98	" Do chrztu	110
Śląsk Górny. Wykopaliska przedhistoryczne	55	" Matki chrzestne z kukielkami	111
" Wykopaliska przedhistoryczne	57, 59	Huculskie pisanki z pow. Kossowskiego	136, 137
Wilno. Widok z Zarzeczka na kościoły	166	Kalwaryjski pow.—Przy robocie	117
" Ostra Brama	167	Mysłowice. Poświęcenie sztandaru Sokoła w Brzezynie	63
" Wnętrze kaplicy św. Kazimierza	168	Podole. Chata	205
" Fragment z białej sali biblioteki uniwersyteckiej	169	" Wieś Cybulówka	208
" Św. Marja Magdalena w kościele św. Piotra na Antokolu	170	" Typy ludowe z nad Dniestru	209
" Z ornamentyki kościoła św. Piotra. Głowa dziewczyny wiejskiej	171	" Lirnik	215
" Zaulek Bernardyński	172	" Typ Podolaka z nad Dniestru	217
" Sala wykładowa geologii w uniwersytecie	173	" Typ Rumuna z nad Dniestru	217
" Pracownia chemiczna w uniwersytecie	174		
Warszawa. Teatr Wielki	321	E) MAPY, PLANY, PRZEKROJE.	
" Stanisław August	322	Diagram ustosunkowania granicznego Śląska Dniestr. Schemat spadku koryta	44
" Kanonia	322	" Systemat.	191
" Pałac w Łazienkach. Posąg „Wisła“	330	" Dolny bieg	192
" Pałac Ministerstwa Skarbu	336	" Bystrzyca, jako typ dopływu górskiego	194
" Fragment Tarasu Łazienkowskiego	339	" Jahorłyk, jako typ rzeki stepowej	195
" Roślinność torfowisk i wydmy w Drewnicy	342	" Systemat stawów w dorzeczu Gniłej Lipy	196
" Grzybienie i Grązele żółte	343	" Rozmieszczenia osiedli ludzkich w dorzeczu	200
" Arras Zygmuntowski z Herbami	346	" Granice polityczne przecinające systemat od 1279 do 1815	204
" Z Galerji Piękności Dworu Stanisława Augusta	349	Hypsometryczne stosunki Śląska	39
" Fragment kominka w pał. Łazienkowskim.	350	Jaworzyna	16, 310
" Sala malarzy flamandzkich w Muzeum Narodowym	352	Mapka Podhala i Jaworzyny	23
" Muzeum wojska	353	Mapa lasów G. Śląska	48
" Fragment pałacu Brühlowskiego	354	Podole.	294, 295, 296
		Schematyczny profil Zagłębia węglowego	35
		Suwalszczyzna	88, 130
		Szkic geologiczny Śląska	34
		Śląsk	68
		Warszawa. Profil przez dolinę Wisły	325
		" Skrawek puszczy Kampinoskiej	327
		Wigierskie jezioro	87
		Wilno. Otwory wiertnicze	153
		" Mapa	155
		F) PORTRETY.	
		Zygmunt Glogier	6
		Aleksander Janowski	7, 211
		Al. Janowski w otoczeniu swych towarzyszy wycieczkowych	212
		Kazimierz Kulwiec	7

	str.
Niekrasz, Bystram i Plater w kowieńskiej celi więziennej	186
Wiktor Staniewicz	176
General Józef Zajączek	120

G) RÓŻNE.

Maszyna, służąca do kopania gliny i ziemi	53
---	----

	str.
Muzeum Tatrzańskie w Zakopanem . . .	254
Pomnik Stacha Konwy w lesie Jednaczew- skim	251
Uczestnicy i prelegenci kursu krajoznawczego Ziemi Sandomierskiej	316

Dostrzeżone omyłki druku w VII-ym roczniku „Ziemi“ 1922 r.

- Str. 62 wiersz 18 od dołu, jest: Władysław, powinno być: Wratisław.
- Str. 171 pod ryc. 82, jest: dziewczyn, powinno być: dziewczyny.
- Str. 186 wiersz 3 od dołu brak przecinków po wyrazach „upadek“ i „powstania“.
- Str. 187 wiersz 19 od dołu, jest: zdołano, powinno być: zdołały.
- Str. 189 (tytułowa) wiersz 1 od góry, jest: Rok II, powinno być: Rok VII.
- Str. 237 pod ryc. 120, jest: widok Bydgoszczy z 165..., powinno być: widok Bydgoszczy 1655 r.

- Str. 257, wskutek powtórzonej numeracji rycin od ryc. 115 do 129 należy aż do końca Rocznika, chcąc otrzymać właściwą ilość rycin, dodawać do podanego N-ru liczbę 15.
- Str. 285 wiersz 10 od góry w 2-iej szpalcie, jest: J. G. Kroszewski, powinno być: I. I. Kroszewski.
- Str. 287 wiersz 18 od dołu, jest: Jezioro, powinno być: Jeziora.
- Zresztą, patrz wykazane „Errata“ str. 116 i „Sprostowanie“ str. 255.

